



Eduskunnan ympäristövaliokunta 16.05.2025/HE 42/2025 vp/Lausuntopyyntö

Asiantuntijalausunto HE 42/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain, ympäristövaikutusten arviointimenettelyistä annetun lain 3 ja 5 §:n sekä luonnonsuojelulain 35 §:n muuttamisesta

Etelä-Savon maakuntaliitto kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto käsitellyssä olevasta hallituksen esityksestä.

Hallituksen esityksellä tehdään voimassa olevaan lakiin ainoastaan ne välttämättömät muutokset, joita RED III - direktiivin täytäntöönpano edellyttää. Esityksellä voimassa olevaan lakiin lisätään uusi 3 a luku, jossa säädettäisiin uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeämisestä, nimeämis päätöksen valmistelusta sekä alueilla sovellettavasta menettelystä. Lausunnossamme keskitymme käsittelemään ko. muutosta, koska se on merkittävin muutos nykyiseen lainsäädäntöön.

Etelä-Savon maakuntaliitto pitää tärkeänä, että uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueiden nimeäminen perustuu kuntien tekemiin esityksiin ja kunnalliseen päätöksentekoon hallituksen esityksen mukaisesti.

Pidämme tärkeänä, että kunnan tai Lupa- ja valvontaviraston pitää pyytää lausunto nopean kehittämisen alueen nimeämisen yhteydessä vaikutusalueen maakuntien liitoilta.

Hallituksen esityksessä ei ole otettu huomioon maakuntakaavoituksen roolia alueiden käytön ohjauksessa. Maakuntakaavoitus perustuu voimassa olevaan alueidenkäyttölakiin (aiemmin maankäyttö- ja rakennuslaki) ja maakuntakaavoissa on käsitelty myös uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksia ja sijoittumista maakunnissa. Maakuntakaavoissa esitetyt ratkaisut perustuvat selvityksiin ja vuorovaikutteiseen prosessiin sekä maakunnalliseen demokraattiseen päätöksentekoon. Näkemyksemme mukaan hallituksen esitystä on täsmennettävä maakuntakaavan osalta ja laissa on selkeästi määriteltävä, kuinka maakuntakaavat tullaan ottamaan huomioon nopean kehittämisen alueiden nimeämisessä.

Esityksen mukaan Lupa- ja valvontaviraston on ennen päätöstään nopean kehittämisen alueesta arvioitava päätöksen vaikutukset viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) 8–11 §:n mukaisesti. SOVA-lain mukainen vaikutusten arviointi on tärkeä ja merkittävä osa nimeämisprosessia, sillä se mahdollistaa kansalaisten tiedonsaannin ja mielipiteen ilmaisun. SOVA-lain mukaisessa vaikutusten arvioinnissa keskitytään ko. suunnitelman tai päätöksen vaikutusten arviointiin, jolloin arvioitavan suunnitelman ja mahdollisten muiden vireillä suunnitelmien sekä hankkeiden yhteysvaikutukset voivat jäädä arvioimatta.

Vaikka nopean kehittämisen alueelle sijoittuva hanke ei yksistään aiheuttaisi merkittäviä ympäristövaikutuksia, voivat sen vaikutukset yhdessä muiden hankkeiden kanssa muodostua merkittäväksi. Hankkeiden yhteysvaikutukset ovat tulleet tähän mennessä selvitetyn alueidenkäytönsuunnittelun (kaavoitus) tai YVA-menettelyn yhteydessä. Lakiesitystä tulisi täsmentää yhteysvaikutusten arvioinnin osalta.

Etelä-Savon maakuntaliitto



Heini Utunen
maakuntajohtaja



Marko Tantt
aluesuunnittelupäällikkö